

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dispositio Et Perioche Historiae Evangelicae Per IIII.
Euangelistas contextæ, necnon Actuum apostoloru[m],
Epistolaru[m] quoq[ue] Pauli XIII. & Canonicaru[m] VII.**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1553

VD16 B 9605

Liber II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35634

EVANGELIUM
LIBER II.

Caput 3.

SECUNDVS liber Commentariorum exhibebit
tibi Lector clariorem apertioemq; domini nostri
Iesu Christi saluatoris mundi manifestationē. Pater enim
filium suum non iam paucis & delectis aliquot aut etiā
una atq; altera reuelationē, quemadmodū hactenus fa-
ctitatum uidimus, sed toti mundo & demonstrationibus
quidem innumeris & apertissimis aperit, spectandumq;
cum omnibus thesauris suis manifestissime proponit.
Ioan. bapt. Nam initio Ioannem Zachariae sacerdotis filium, in pro-
predicatio. phetis promissum Heliam, sanctissime uitae hominem, &
authoritatis apud Iudaicam plebem maximae, euocat, &
praedicatum filij aduentum in carnem, imò preparatum
omnium animos, quo uenientem Christum promptius
recipiant, ablegat. Prodit ergo Helias iste, atq; omnes
hortatur ad poenitentiam, & ut uenienti domino sese
parent. Diserte enim addit, In propinquo esse regnum
caelorum, id est, nunc illud appetere, imò adesse tempus,
quo deus per prophetas promiserit se per filium suum
omnes gratiae suae donorumq; thesauros effusurum in
homines, ac regnaturum in ipsis. Doctrinae huic addit
celebre & sacrosanctum Baptismi sacramentū, quo my-
steria dei, cultoribus dei uisibiliter etiam representaret,
atq; populū fidelem in unum corpus colligeret ac inse-
reret

reret Christo. Deinde uero euocat coelestis pater ipsum quoq; filium suum e Galilea, in qua latuerat hactenus, in Iudaeam, ut quonia satis iam uidebantur plebis animi per Baptistam ad recipiendum Christum preparati, ipse nunc prodiret in theatrum, non amplius alieno testimonio, sed sua doctrina & suis ipsius uirtutibus sese declarans & exhibens mundo. Venit ergo in Iudaeam ad Iordanem dominus, ubi docebat Ioannes & baptizabat in Christum, atq; ipse quoq; a Ioanne baptizatur. Porro Baptista agnoscit protinus saluatorem mundi, & ideo uerbis manifestissimis testificatur hunc illum ipsum esse dei filium, agnum dei qui tollat peccata mundi, de quo hactenus differuerit, in quem omnes intendere iusserit, id ipsum nunc ardentem repetens omnes ad unum ac solum Christum remittit. His addit praeterea coelitus pater coelestis testimonium suum magnificum id certe & prodigiosum. Apertis enim caelis, & demisso super Christi caput coelestis columbae uisibili signo ceu digito in Christum extento, uoce simul addita clarissima, Hic, inquit, est filius meus unice dilectus, & adeo dilectus, ut eius solius gratia mundo, cui ob peccata suam inferissimus, nunc maxime sim placatus reconciliatusq;.

Atq; hic quidem post tam excellens testimonium non Cap. 4.
protinus ipsum sese praedicauit, & omnibus uisendum fruendumq; praebuit hominibus, sed in palestram gra-

Christus
ipse prodit
& baptizatur.

EVANGELIUM

Christus
tentatur.

uissimarum tentationum progressus, in qua infeliciter
pugnans Adam succubuerat, ipse nunc secundus Adam
felicius certans, uictorem satanam & uincit, & uictum
nos quoq; uincere docuit: uictor autē iam magna cum
authoritate, utpote diaboli & omnium rerum dominus
demum prodit, ac uitam & omne bonum adcoq; regni
coelorum promittit suis cultoribus, prædicans gratiam
dei remissionemq; peccatorum, ac omnes adhortans ad
uitæ emendationem. Præterea ut intelligeremus hanc
uitæ promissionem & prædicationem gratiæ non per-
tinere ad eius tantum sæculi homines, sed ad omnes qui
ad finem usq; sæculi futuri sunt, deligit sibi discipulos,
quos in mundo omnium quæ diceret & faceret, testes
constitueret, & quos mysterium uitæ plenissime edoce-
ret, ut hi demum satis instructi, & uoce uiua & scri-
ptis æternum uiuentibus thesauros gratiæ dei per Chri-
stum toti mundo & omnibus sæculis præstitos commen-
darent, atq; ueluti distribuerēt. Ad hæc adijcit insignia
& ingentia beneficia, dum uirtute sua omnes morbos
quantumuis insanabiles profligat. Ita enim nobis omni-
bus non uerbis duntaxat, sed ipsa quoq; uirtute decla-
rat, se talem omnino esse qualem doctrina proponat,
saluatorem uidelicet mundi, qui suos cultores & uelit
& possit saluare: quare hi quoque soli sese per fidem
committere debeant.

Christus
deligit disci-
pulos.

Hæc

S. M A T T H A E I

Hæc inquam sancta ac salutaria discas ex hoc 2. li-
bro, ut ipsa rei tantæ maiestas & utilitas te, nisi truncus
sis totus, ad studium & diligentiam excitare possit.

L I B E R I I I .

EXHIBUIT nobis inter alia quæ in hoc quar- Cap. 5.
to capite tractauit Matthæus gustū quendam ser-
monū doctrinæ Christi de pœnitentia & remissione pec-
catorum, id est, de mysterio Euangelij & gratiæ dei, de
agnitione inquam & confessione peccatorum, deq; con-
uersione à peccatis ad deum uiuum per fidem Iesu Chri-
sti, per quam assequimur remissionem peccatorum &
uitam æternam quicūq; credimus ex animo: pergit iam Sermo
Christi in
monte.
idem author per consequētia tria capita etiam alios do-
ctrine Christi præcipuos locos exponere, nō iam solita
breuitate utens, & capita duntaxat sermonis dominici
consignans, sed totū Christi sermonē, ita ut ab ipso habi-
tus est ex integro contexens, quo uidelicet certius re-
ctiusq; de omni doctrina Christi iudicaremus, atq; post
pœnitentiā et remissionē peccatorū, præcipua religionis
nostræ capita, etiā alios præstāiores doctrinæ Christi-
anæ locos plenius intelligeremus. Oratio ipsa seu sermo
Christi didacticus expositoriusq; alicubi uero et paræ-
neticus est, uariis itaq; & de uarijs rebus compositus.
Principio enī luculenter disputat de uera beatitudine ser-